

Utstilling for hopper, vallaker og unghester

Momarken, lørdag 21.mai 2016

Utstillingskomite:

Ole-Jonny Hansen Østfold Hesteeierforening
Ole-Jonny Hansen Østfold Travforbund
Otto Arne Schau Østfold Hesteavsselskap
Alexandra Mikkelsen Østfold Hesteavsselskap
Arild Tegner Landslaget for Nordlandshest/Lyngshest
Annike Mikkelsen Østfold Fjordhestlag
Camilla Carcary Norsk Gypsy Cob Forening

Speaker: Lars Altenborn

Bestyrer: Hans Ole Olsen Ingerø

Dommere:

Kbl.voksne unntatt nr 1, uh og 3 års hp: Torstein Gudmestad, Horpestadvn. 144, 4341 Bryne
Bente Cathrine Strønes, Askimvn. 271, 1860 Trøgstad

Kbl. 2- og 1 års hp, vbl: Monika Børli Låhne, Lånevn. 41, 3171 Sem
Hans Ole Olsen Ingerø, Ingerø Hyttegrend 8, 1747 Skjeberg

Kat.nr 1, dø1: Lena R. Erfjord, Mjøsvn.102, 2849 Kapp
Bente Tveita, Brønstadvn.82, 3619 Skollenborg

Fjord, n/l: Gudrun Bøhler, Hugstedvn.154,3370 Vikersund
Reinert Skumsnes, Schouterrassen 32, 0573 Oslo

Gypsy cob, ponnier, øvrige: Linda Aarum, Skantebygdavn.355, 1890 Rakkestad
Tommy Husebye, Kjennevn.24, 1621 Gressvik

Kjøreprøver: Frank Skubberud, Trosvikvn. 21, 1870 Ørje
Rideprøver: Heidi Østby, Hexebergvn. 325, 2016 Frogner

Det tas forbehold om endringer av dommere.

Forside bilde:

Thess Prinsessa, Sløyfe, 1 i kvalitet og dagens hest på Momarken 2015

Fotograf: Anette Ytterstad Nilsen

Oppdretter: Edina Ydersbond, Hemnes

Eier: Silje Ydersbond, Hemnes

Utstiller: Edina Ydersbond, Hemnes

Utdrag fra regler for offisielle hesteutstillinger i regi av Norsk hestesenter for 2016

§ 4 VETERINÆRE BESTEMMELSER

Norsk Hestesenter sender melding til Mattilsynet om tid og sted for offisiell hesteutstilling. Arrangører og utstillere må rette seg etter de bestemmelser som blir gitt av Mattilsynet for å hindre smittespredning. Syke hester, eller hester fra staller der det er påvist eller er mistanke om smittsom sykdom, har ikke adgang til utstillingen.

§ 5 UTSTILLINGSORDEN

1. Innmeldt hest skal være til stede på utstillingsplassen til fastsatt tid og kan ikke føres bort fra plassen uten bestyrers samtykke.
2. Utstillere må selv sørge for røkt, fôr og tilsyn med hesten.
3. Utstillere/mønstrer har plikt til å vise fram hesten for dommere og publikum til den tid og på den måten som bestyreren fastsetter.
4. Hesten må være godt temmet og må i alle situasjoner bli framvist under forsvarlig kontroll.
5. All mønstring og håndtering av hingster skal foretas av personer som er over 16 år. Unntatt er bruksprøve for små ponnier som kan tas av yngre ryttere eller kusker. Dette må godkjennes av bruksprøvedommer i hvert enkelt tilfelle.
6. Hjelm er påbudt for personer under 18 år ved all håndtering av hingst, også 2-års hingst, på utstillingsområdet. Personer over 18 år oppfordres til å bruke hjelm.
7. Hesten skal vises med solid og rengjort hodelag med bitt og evt. annet seletøy. Hingster skal ved all ferdsel på utstillingsområdet vises med to tøyler, helst lange. Kjetting kan brukes i tillegg. Åringer kan vises i grime. For fullblods araberhingster gjelder følgende: Ved all forflytning på utstillingsområde, samt ved veterinærundersøkelsen, visning på hardt underlag og fellesmønstring skal hodelag med bitt og to tøyler benyttes. Ved enkeltbedømmelsen kan hingsten ha utstillingshodelag. For ponnier gjelder det at hopper og vallaker kan vises med utstillingsgrime med smal kjetting. I enkelte tilfeller kan bestyrer gjøre unntak fra denne regelen.
8. Voksne hester skal helst være skodd. Boots kan ikke benyttes.
9. Utstillere/mønstrer har både rett og plikt til å presentere hesten på den mest fordelaktige måten.
10. Utstillere/mønstrer og publikum må rette seg etter alle bestemmelser som blir tatt av bestyreren.
11. Arrangøren overtar ikke ansvar for hester som utstilles. All ferdsel på utstillingsområdet skjer på eget ansvar.
12. Utstillere/mønstrer har plikt til å la hesten bli underkastet de prøver og undersøkelser som bestyreren fastsetter.
13. Det skal føres protokoll (dommerkort) med omtale av hver hest. Utstillere skal motta utskrift av protokollen. Original protokoll skal oppbevares ved Norsk Hestesenter.

Veterinære bestemmelser

Alle hester som skal utstilles må være vaksinert mot hesteinfluensa etter Det Norske Travelskapets bestemmelser for løpshester, eller ha fått en vaksine i løpet av de siste 3 måneder før utstillingen, dog ikke nærmere utstillingsdagen enn 8 dager.

Program:

Ring 1. Kaldblodstravere (katalog nr 2-21)

Kl 09.00	Kaldblodstraver	Hingster 2 år	Katalog nr 10-15
Kl 10.15	Kaldblodstraver	Hingster 1 år	Katalog nr 16-17
Kl 10.30	Kaldblodstraver	Hopper 3 år	Katalog nr 18-21
Kl 11.15	Kaldblodstraver	Hopper kl. 5	Katalog nr 2
Kl 11.25	Kaldblodstraver	Hopper kl. 6	Katalog nr 3-7
Kl 12.15	Kaldblodstraver	Vallaker kl. 8	Katalog nr 8
Kl 12.25	Kaldblodstraver	Vallaker kl. 9	Katalog nr 9

Ring 2. Kaldblods- og varmbloodstravere (katalog nr 22-38)

Kl 09.00	Varmbloodstraver	Hingster 1 år	Katalog nr 35
Kl 09.10	Varmbloodstraver	Hopper 3 år	Katalog nr 36-37
Kl 09.30	Varmbloodstraver	Hopper 2 år	Katalog nr 38
Kl 09.40	Kaldblodstraver	Hopper 2 år	Katalog nr 22-32
Kl 11.30	Kaldblodstraver	Hopper 1 år	Katalog nr 33-34

Ring 3. Dølahest (katalog nr 39-53 + 1)

Kl 09.00	Dølahest	Hingster 2 år	Katalog nr 43-45
Kl 09.30	Dølahest	Hingster 1 år	Katalog nr 46-47
Kl 09.50	Dølahest	Hopper 3 år	Katalog nr 48-49
Kl 10.10	Dølahest	Hopper 2 år	Katalog nr 50-52
Kl 10.40	Dølahest	Hopper 1 år	Katalog nr 53
Kl 10.50	Kaldblodstraver for Dølahest	Hopper kl. 4	Katalog nr 1
Kl 11.00	Dølahest	Hopper kl. 4	Katalog nr 39
Kl 11.10	Dølahest	Hopper kl.5	Katalog nr 40
Kl 11.20	Dølahest	Vallaker kl. 8	Katalog nr 41-42

Ring 4. Fjordhest og Nordlandshest/Lyngshest (katalog nr 54-68)

Kl 09.00	Fjordhest	Hingster 2 år	Katalog nr 58-59
Kl 09.20	Fjordhest	Hingster 1	Katalog nr 60
Kl 09.30	Fjordhest	Hopper 3 år	Katalog nr 61
Kl 09.40	Fjordhest	Hopper 2 år	Katalog nr 62-64
Kl 10.10	Fjordhest	Hopper 1 år	Katalog nr 65
Kl 10.20	Fjordhest	Hopper kl. 4	Katalog nr 54
Kl 10.30	Fjordhest	Hopper kl. 5	Katalog nr 55-56
Kl 10.50	Fjordhest	Vallak kl. 9	Katalog nr 57
Kl 11.00	Nordlandshest/L.	Hingster 2 år	Katalog nr 66-67
Kl 11.20	Nordlandshest/L.	Hingster 1 år	Katalog nr 68

Hesteutstillingen
i Østfold

Ring 5. Gypsy Cob, Oldenburger, Norsk Varmblods Ridehest, Fullblodsaraber, Welsh Mountain, Shetlandspanni og Sportspanni (katalog nr 69-89)

Kl 09.00	Gypsy Cob	Hopper 3 år	Katalog nr 78
Kl 09.10	Gypsy Cob	Hopper 2 år	Katalog nr 79
Kl 09.20	Gypsy Cob	Hopper 1 år	Katalog nr 80
Kl 09.30	Gypsy Cob	Hopper kl.4	Katalog nr 69-70
Kl 09.50	Gypsy Cob	Hopper kl 5	Katalog nr 71-73
Kl 10.20	Gypsy Cob	Hopper kl 6	Katalog nr 74
Kl 10.30	Gypsy Cob	Vallaker	Katalog nr 75-77
Kl 11.00	Oldenburger	Hopper kl.5	Katalog nr 81
Kl 11.10	Norsk varmbl. ridehest	Hopper 1 år	Katalog nr 82
Kl 11.20	Fullblodsaraber	Hopper kl.5	Katalog nr 83
Kl 11.30	Welsh sec A	Hopper kl.5	Katalog nr 84
Kl 11.40	Shetland	Hoppe kl. 5	Katalog nr 85
Kl 11.50	Shetland	Hopper 3 år	Katalog nr 86-88
Kl 12.00	Sportspanni	Hopper kl.5	Katalog nr 89

Seremoniplass: Besløyfning av hingster og små klasser av unghester

Kl 10.00	Fjordhest	Unghingster	Katalog nr 58-60
Ca. 10.10	Varmblodstraver	Unghester	Katalog nr 35-38
Ca. 10.25	Dølahest	Unghingster	Katalog nr 43-47
Ca. 10.40	Kaldblodstravere	Unghingster	Katalog nr 10-17
Ca. 12.00	Norsk varmbl. Ridehest	Unghest	Katalog nr 82
Ca. 12.05	Nordlandshest/L.	Unghinster	Katalog nr 66-68

Vi fortsetter i år med tidlige besløyfninger av hingster og enkelte andre små klasser av unghester. Disse foregår i år på seremoniplass, og har egne oppsatte tider som må følges nøye for å få arrangementet til å flyte.

Ferdig bedømte hester som ikke skal videre til kåring av Dagens Hest, kan reise hjem når de har mottatt sitt dommerkort.

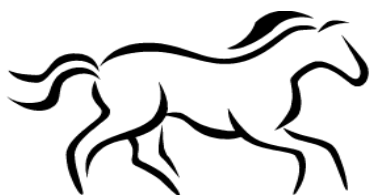
Rideprøver foregår på bortre langside av travbanen, kjøreprøvene i nordre sving.

Oppsøk bruksprøvedommerne og avtal tidspunkt for din prøve. Oppstart kl 09.00.

Ca. kl. 14.00: Premiering og besløyfning. Kåring av Dagens Hest blant alle som er best i sin klasse.

Alle voksne hopper og vallaker skal måles. Måling vil foregå fra kl 09.00 i stall 5.

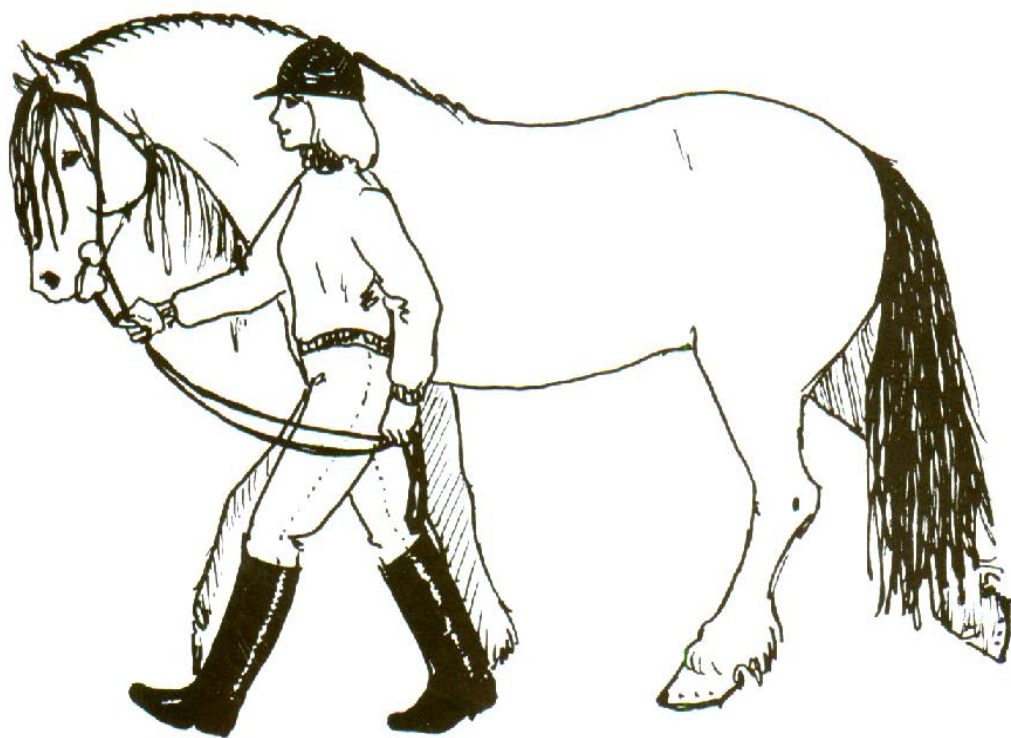
Husk! Møt opp i god tid, da det kan forekomme rokkeringer i tidsskjema!

**Hesteutstillingen
i Østfold**

MØNSTRING AV HEST

Utgitt av Norsk Hestesenter

Starum, 2850 Lena

MØNSTRING AV HEST

Korrekt mønstring er viktig for at dommeren skal få et best mulig inntrykk av hesten. Resultatet av korrekt mønstring er derfor av praktisk betydning. Mønstring av hest har dessuten lange tradisjoner som det er viktig å føre videre.

I følge de offentlige utstillingsreglene skal hesten vises i god form og kondisjon, være pent pusset og med god hovpleie. Dette burde være en selvfølge når en skal få hesten til å ta seg best mulig ut. Voksne hester bør være skodd

Forberedelsene til utstilling er derfor viktige. Det gjelder både fôring, stell og håndtering. Tren mønstring i god tid før utstillinga. Vær også forberedt på at hesten kan reagere en del hvis den ikke er vant til forholdene på en utstillingsplass.

UTSTYR

Voksne hester skal vises i vanlig hodelag med bitt og tøyler, med eller uten nesereim. Noen raser, f.eks. araber, har et eget spesielt utstillingshodelag/utstyr. Det er i alle tilfeller viktig at utstyret er rent og ordentlig og ikke forstyrrer dommerens inntrykk av hestens hode. Bandasjer og stryksokker skal ikke brukes.

For en del raser, og spesielt for hingster, er det tradisjon å medbringe pisk ved mønstring.

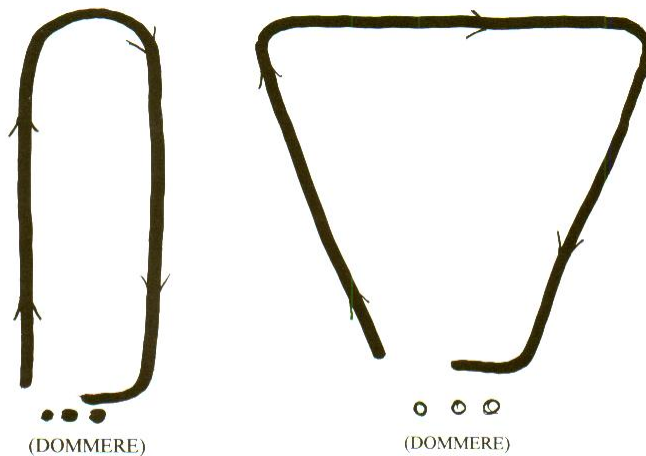
MØNSTREREN

Mønstreren bør være kledd i nøytrale, hensiktsmessige klær. Store, flagrende plagg virker forstyrende. Godt, praktisk fottøy er en selvfølge. Også når det gjelder påkledning er det delvis forskjellig tradisjon for de forskjellige rasene. Utstillere av ridehester og ponnityper bruker f.eks. ofte ridebukser mens utstillere av de norske rasene som oftest er kledd i vanlige klær.

Mønstreren bør opptre bestemt og presist. Vedkommende må passe på sin egen holdning og være oppmerksom på dommerens anvisninger. Blikket skal være rettet framover, ikke ned på hestens bein, på publikum eller annet.

MØNSTRINGSMÅTER

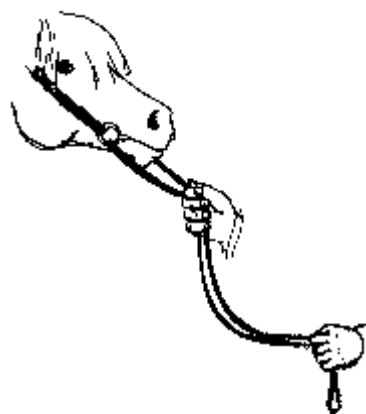
Mønstring i skritt og trav kan foregå på to ulike måter. Den mest vanlige er at dommeren ser hesten rett forfra og rett bakfra. Når dommeren også skal se hestens bevegelser fra siden anbefales såkalt trekant-mønstring. Sistnevnte er noe mer plasskrevende, men har ellers flere fordeler. Det er dommeren som bestemmer mønstringsmåte.

TØYLEFØRING

Hold alltid orden på tøylenes, spesielt tøyleenden, slik at hesten ikke kan komme til å trå i tøylenes. Høyre hånds pekefinger skal være mellom tøylenes, og grepet holdes ca en håndsbredd fra bittet. På denne måten kan en enkelt styre og kontrollere hesten. Tøyleenden holdes med venstre hånd, også her med pekefingeren mellom tøylenes. Dette er en sikkerhet mot å miste tøylenes hvis hesten skulle rykke til.

Med tøyleføringen skal en vise at en kan føre hesten korrekt og bestemt og under full kontroll.

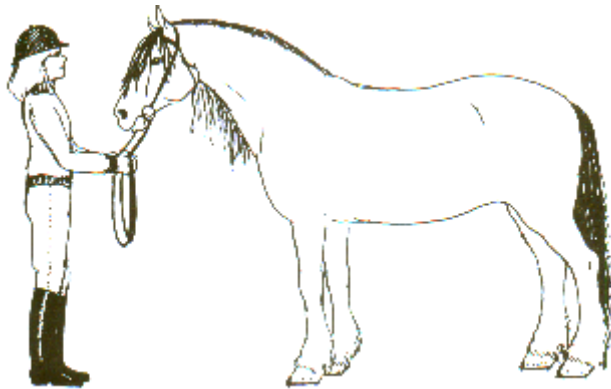
VENDINGER

Alle vendinger skal gjøres mot høyre. Vendingene skal være bestemte og en må passe på å avdempe farten før vending.

Ved mønstring rett fra/mot dommeren skal vendingen (kurven) ikke være for stor, men heller ikke så krapp at hesten blir stående med høyre frambein i bakken og rotere rundt dette.

FRAMFØRING OG OPPSTILLING

Hesten stilles opp ca 5 meter fra dommeren med mansiden vendt bort fra dommeren. Da vises hals og overlinje best.

Tyngden skal hvile likt på alle fire bein, med andre ord skal beina hverken være understilt eller bakoverstrukket. Dommeren skal se alle fire bein. Nærmeste frambein skal være ca en hovlengde foran det andre frambeinet, og nærmeste bakbein ca en hovlengde bak det andre bakbeinet. Hesten skal stå fritt og naturlig med hodet. Ved mønstring av araber er det egne tradisjoner.

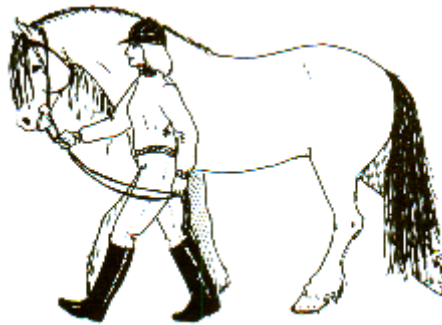
Mønstreren skal stå foran hesten med front mot den. Tøylene holdes en i hver hånd, men tøyleenden i venstre hånd. Taket i tøylene skal være ca en håndsbredd fra bittet. Albuene skal henge rett ned, ikke stikke ut.

Når dommeren skal se hesten forfra skal mønstreren forflytte seg til hestens venstre side, på høyde med bogen, og plassere seg slik at dommeren ser hele konturen av hestens bogparti. Tøylene holdes med høyre hånd, tøyleenden i venstre hånd.

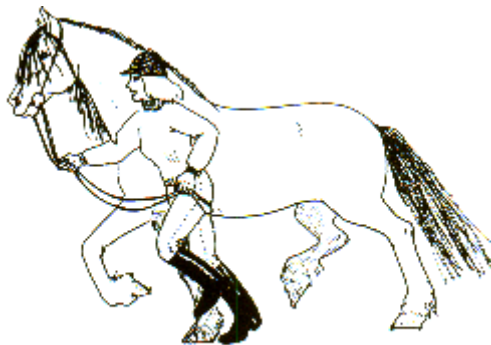
FØRING I SKRITT

Hesten skal alltid gå på mønstrerens høyre side. En skal gå inntil hesten på høyde med hestens bog. Hesten føres i naturlig, frisk gange og slik at dommeren kan se hestens bevegelser både rett bakfra, rett forfra og eventuelt fra siden. Ca 20 meter mønstringsvei vil være tilstrekkelig i skritt.

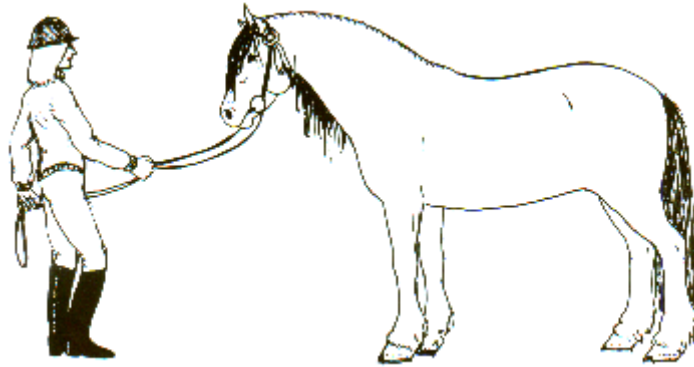
FØRING I TRAV

Når hesten vises i trav flyttes høyre hånds tøylegrep ca 30 cm fra bittet. Da får hesten mer frihet til hode og hals. Travet skal være friskt, ledig og naturlig. Mønstreren skal løpe ved hestens venstre bog. Hesten må tas ned i skritt før vendingene. Ca 30 meters mønstringsvei vil være passe i trav.

MØNSTRING FOR FOTOGRAFERING

Hesten stilles opp på samme måte som en stiller den opp for dommeren. Når hesten står korrekt, slipper mønstreren ut på tøylene, tar disse i høyre hånd (tøyleenden i venstre) og går et skritt tilbake.

Da kan fotografen velge om han vil ha mønstreren med på bildet eller ikke. Ved å få hestens oppmerksomhet ved tilsnakk, plystring osv. kan en prøve å få hesten til å toppe ørene.

MØNSTRING FOR VETERINÆR

Mønstring for veterinær gjøres vanligvis for at veterinær skal undersøke bevegelsesmønsteret og vurdere haltheter.

Det er derfor viktig at hesten kan vises ordentlig i de gangarter veterinæren ber om, nemlig skritt og trav.

Vanligvis vil veterinæren først se hesten forfra og bakfra i skritt og trav. Ca 30 meter mønstringsvei er som regel nok. Deretter foretar veterinæren såkalte bøyepøver. På veterinærens anvisning løper mønstreren med hesten.

Vendinger og tøyleføring som ved annen mønstring.